

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1839

Vragen van de leden **Leijten** en **Beckerman** (beiden SP) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het bericht dat de huidige Voorzitter van de Raad van de Europese Unie wordt gesponsord door de gaslobby* (ingezonden 24 januari 2020).

Antwoord van Minister **Blok** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 19 februari 2020).

Vraag 1, 2

Hoe oordeelt u over het feit dat pas na lang speurwerk van journalisten en onderzoekers, het duidelijk is geworden dat de nieuwe Voorzitter van de Raad van de Europese Unie, Kroatië, blijkt te worden gesponsord door het bedrijfsleven?¹

Erkent u dat na moeizame progressie op het onderdeel transparantie binnen de Europese Unie, dit absoluut een stap in de verkeerde richting betekent?

Antwoord 1, 2

Het kabinet is van mening dat sponsoring in beginsel niet ongewenst is. Ieder voorzitterschap heeft de verantwoordelijkheid en de ruimte om het eigen voorzitterschap vorm te geven. Sponsorschappen kunnen een manier zijn om een EU-voorzitterschap logistiek te faciliteren.

Het kabinet hecht daarbij zeer aan transparantie en voert al jaren een proactieve transparantieagenda binnen de Europese Unie [zie kamerstuk 21 501-02, nr. 2027; kamerstuk 22 112, nr. 2762; kamerstuk 22 112, nr. 2699]. Nederland is in voorbereiding voor het Nederlandse EU-voorzitterschap van 2016 ook transparant geweest over de opgestelde richtlijnen voor mogelijke sponsorschappen. Deze richtlijnen zijn destijds online gepubliceerd en gaan als bijlage bij de beantwoording van deze Kamervragen². Bedrijven dienden volgens deze richtlijnen te voldoen aan een aantal drempelvoorwaarden om in aanmerking te komen voor een sponsorschap.

Vraag 3, 5, 6

Hoe oordeelt u over het feit dat Kroatië zich door maar liefst zeven commerciële bedrijven laat sponsoren waaronder ook het oliebedrijf INA?

¹ <https://corporateeurope.org/en/2020/01/croatian-council-presidency-oiled-fossil-fuel-interests>

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Wat vindt u van het advies van de Europese Ombudsman Emily O'Reilly om strenge richtlijnen te hanteren met als doel het aan banden leggen van commerciële sponsoring van het bedrijfsleven aan de Voorzitters van de Raad van de Europese Unie?³

Vindt u het ethisch dat een land sponsoring accepteert tegen een bepaald bedrag, waarmee bedrijven de kansen en ruimte krijgen om hun producten te laten zien? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 3, 5, 6

Net als het kabinet, is de Europese Ombudsman van mening dat sponsoring van het Voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie in beginsel niet ongewenst is. In haar aanbevelingen van 6 januari 2020 roept de Europese Ombudsman de Raad wel op om met richtlijnen te komen over het sponsoren van de EU-voorzitterschappen.

Het kabinet is van mening dat de Raad deze aanbevelingen serieus moet nemen. Momenteel wordt binnen de Raad gesproken hoe hierop te reageren. Daarbij zal de Nederlandse inzet zijn richtlijnen te formuleren die aansluiten bij de richtlijnen die tijdens het Nederlandse EU-voorzitterschap opgesteld zijn. De Raad zal vóór 6 april 2020 met een beargumenteerde opinie richting de Europese Ombudsman komen.

Vraag 4, 7, 8

Staat de sponsoring door de olielobby ook niet haaks op de ambities van de Europese Commissie betreffende meer actie op het gebied van klimaat? Of vindt u dit wel passend? Kunt u toelichten hoe dit zich verhoudt tot de Green Deal?

Wat is uw mening over de campagne voor fossielvrije politiek, opgezet door Corporate Europe Observatory en andere organisaties, om de belangen van de fossiele industrie in de politieke besluitvorming te weren?⁴

Is het niet evident dat de sponsoring door het bedrijfsleven van het Voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie compleet ongewenst is omdat het onvermijdelijk tot belangenverstrengeling leidt en hiermee effectief klimaatbeleid frustreert? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 4, 7, 8

Het kabinet zet zich in voor effectief en ambitieus klimaatbeleid en maakt zich hier ook in de EU hard voor.

In de opgestelde richtlijnen voor het Nederlandse EU-voorzitterschap in 2016 vormden onder andere deelname aan, of betrokkenheid bij wederrechtelijke activiteiten een reden om bedrijven uit te sluiten van een mogelijk sponsorship. Ook expliciteerden de opgestelde richtlijnen dat sponsoren geen toegang hadden tot de deelnemers aan overleggen of evenementen van het EU-voorzitterschap.

Bij besprekingen in de Raad van de aanbevelingen van de Europese Ombudsman is het de Nederlandse inzet richtlijnen te formuleren die aansluiten bij de richtlijnen die tijdens het Nederlandse EU-voorzitterschap opgesteld zijn.

Vraag 9

Wat vindt u van het goede voornemen van de Duitse overheid om bedrijfs-sponsoring te weren als zij Voorzitter zijn van de Raad van de Europese Unie in de tweede helft van 2020?

Antwoord 9

Zoals in het antwoord op vraag 3 aangegeven heeft ieder voorzitterschap de verantwoordelijkheid en de ruimte om het eigen voorzitterschap in te kleden.

Vraag 10

Ziet u de mogelijkheid om in het licht van de ambities voor transparantie en een ethische Raad van de Europese Unie als ook de ambities van de Green Deal, samen met het advies van de Europese Ombudsman en het voornemen van de Duitse overheid, zich in Europees verband in te zetten om een einde

³ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/54953>

⁴ <https://fossilfreepolitics.org/>

te maken aan de sponsoring van bedrijven voor het Voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie?

Antwoord 10

Zoals bij het antwoord op vraag 3 t/m 6 aangegeven, is het kabinet van mening dat sponsoring in beginsel niet ongewenst is. Sponsorschappen kunnen een manier zijn om een EU-voorzitterschap logistiek te faciliteren. De Raad heeft kennis genomen van de aanbeveling van de Europese Ombudsman en het kabinet is van mening dat de Raad haar aanbeveling serieus moet nemen. Daarbij zal de Nederlandse inzet zijn richtlijnen te formuleren die aansluiten bij de richtlijnen die tijdens het Nederlandse EU-voorzitterschap opgesteld zijn. De Raad zal vóór 6 april 2020 met een beargumenteerde opinie richting de Europese Ombudsman komen.